

HE 270/2006 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2006
KOLMANNEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten tämän esityksen yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,
että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen kolmanneksi lisätalousarvioksi vuodelle 2006.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Toinen valtiovarainministeri *Ulla-Maj Widenroos*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan vuoden 2006 *kolmas* lisätalousarvioesitys.

Varsinaista tuloarviota ehdotetaan korotettavaksi nettomääräisesti 828 milj. eurolla. Vuoden 2005 verotuksen valmistumisesta saatujen tietojen ja vuoden 2006 jako-osuuksien tarkistuksen perusteella tulo- ja varallisuusveron tuottoarviota korotetaan 150 milj. eurolla. Arviota osakemyynneistä saatavista nettotuloista korotetaan 295 milj. eurolla 1 241 milj. euroon 12 000 000 Outokumpu Oyj:n osakkeen myynnin johdosta. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavia tuloja ehdotetaan vähennettäväksi 110 milj. eurolla. Vähennys aiheutuu lähinnä EU-tulotuen maksatusaikataulun muutoksesta. Edellisten tilikausien ylijäämää ehdotetaan käytettäväksi talousarvion katteeksi 493 milj. euroa. Ylijäämän käyttö mahdollistaa vastaavan valtion kassan pienentämisen ja valtion lainanoton toteuttamatta jättämisen eli valtionvelan lyhentämisen.

Hallinnonalojen menoihin ehdotetaan 97,8 milj. euron lisäystä. EU-tulotukeen ehdotetaan 96,3 milj. euron lisäystä. Lisäys aiheutuu siitä, että vuoden 2006 tilatuki pystytään aiemmin arvioidusta poiketen maksamaan lähes kokonaan kuluvaan vuoden aikana. Tuloarvion kohoamisen seurauksena Ahvenanmaan tasoitusmaksuun ehdotetaan 1,5 milj. euron lisäystä. Määräraha-kehityksen jakamattomaksi varaukseksi kuluvalle vuodelle jää 9,2 milj. euroa.

Kolmas lisätalousarvioesitys on 730 milj. euroa ylijäämäinen. Ylijäämä ehdotetaan käytettäväksi valtionvelan lyhentämiseen, joka nousee kuluvana vuonna näin noin 1,5 mrd. euroon. Valtionvelan määräksi vuoden 2006 lopussa arvioidaan 58,6 mrd. euroa, mikä vastaa 35,2 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Tuloarviot

Määrärahat

Tasapaino ja valtionvelka

Eduskunnan vuodelle 2006 hyväksymät valtion tuloarviot ja määrärahat ja nyt ehdotettavat muutokset, euroa

	Tuloarviot (ilman nettolainanottoa ja velanhallintaa)		Määrärahat (ilman nettokuoletuksia ja velanhallintaa)	
		Nettolainanotto ja velanhallinta		Nettokuoletukset ja velanhallinta
Varsinainen talousarvio	39 135 581 000	446 039 000	39 581 620 000	-
I lisätalousarvio	991 902 000	-446 039 000	199 929 000	345 934 000
II lisätalousarvio	457 847 000	-	47 567 000	410 280 000
III lisätalousarvioesitys	828 176 000	-	97 808 000	730 368 000
Yhteensä	41 413 506 000	-	39 926 924 000	1 486 582 000

Vuoden 2006 III lisätalousarvio

TULOARVIOT

	€
Osasto 11	
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	150 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	150 000 000
01. Tulo- ja varallisuusvero, lisäystä	150 000 000
Osasto 12	
12. SEKALAISET TULOT	185 176 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	-110 000 000
01. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot, vähennystä	-110 000 000
39. Muut sekalaiset tulot	295 176 000
50. Nettotulot osakemyynnistä, lisäystä	295 176 000

Osasto 15

15. LAINAT	493 000 000
02. Ylijäämän käyttö	493 000 000
01. Ylijäämän käyttö	493 000 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**828 176 000**

MÄÄRÄRAHAT

Päälukka 28		€
28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		1 508 000
39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle		1 508 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä		1 508 000

Päälukka 30		
30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		96 300 000
20. Maatalous		96 300 000
41. EU-tulotuki (arviomääräraha), lisäystä		96 300 000

Päälukka 37		
37. VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN		730 368 000
01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta		730 368 000
94. Nettokuoletukset ja velanhallinta (arviomääräraha)		730 368 000

Määrärahojen kokonaismäärä:

828 176 000

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Tulo- ja varallisuusvero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 150 000 000 euroa.

Selvitysosa: Momentin kokonaiskertymän arvioidaan nousevan 12 900 000 000 euroon. Vuoden 2005 verotuksen valmistumisen jälkeen tehtävän maksuunpanotilityksen ja vuoden 2006 jako-osuuksien tarkistamisen arvioidaan kasvattavan valtion verotuottoa 150 milj. euroa aiemmin arvioitua enemmän. Pääomatulot, erityisesti luovutusvoitot, kasvoivat

vuonna 2005 ennustettua enemmän, ja myös vuoden 2006 pääomatuloennustetta on korotettu, mikä kasvattaa valtion osuutta verokertymästä.

2006 III lisätalousarvio	150 000 000
2006 II lisätalousarvio	597 000 000
2006 talousarvio	12 153 000 000
2005 tilinpäätös	12 715 302 724
2004 tilinpäätös	12 299 906 659

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

01. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot

Momentilta vähennetään 110 000 000 euroa.

Selvitysosa: Kuluvan vuoden talousarviossa on momentille arvioitu tuloutuvan yhteensä 825 110 000 euroa. Tästä määrästä on 543 486 000 euroa arvioitu kertyvän EU-tulotuen nojalla. Tähän mennessä EU-tulotukea on kertynyt 471,249 milj. euroa. Tulotuen vuoden 2005 syksyllä muuttuneiden maksatusaikataulujen johdosta vuonna 2006 kertyy tuloja lähinnä vain vuonna 2005 maksettujen menojen perusteella. Tämän johdosta EU-tulotuen kertymän arvioidaan jäävän noin 72 milj. euroa

ennakoitua pienemmäksi. Myös muiden momentilla olevien tukijärjestelmien tulokertymä jää yhteensä noin 40 milj. euroa ennakoitua pienemmäksi, jolloin koko tulokertymä on noin 110 milj. euroa ennakoitua pienempi. Muutos ei vaikuta vuoden 2007 talousarvioesityksen tuloarvioon.

2006 III lisätalousarvio	-110 000 000
2006 talousarvio	825 110 000
2005 tilinpäätös	455 962 942
2004 tilinpäätös	791 801 614

39. Muut sekalaiset tulot

50. Nettotulot osakemyynnistä

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 295 176 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Outokumpu Oyj:n osakkeiden myynnistä saaduista tuloista. Valtio myi 12 000 000 kpl Outokumpu Oyj:n osakkeita. Myynnin seurauksena val-

tion omistusoikeus Outokumpu Oyj:ssä laskee 37,7 prosentista 31,1 prosenttiin.

2006 III lisätalousarvio	295 176 000
2006 II lisätalousarvio	526 300 000
2006 talousarvio	420 000 000
2005 tilinpäätös	1 490 937 424
2004 tilinpäätös	2 133 866 155

Osasto 15 LAINAT

02. Ylijäämän käyttö

<p><i>01. Ylijäämän käyttö</i></p> <p>Momentille merkitään 493 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Valtion talousarviosta annetun lain 3 b §:n (898/2000) mukaan talousarvion katteeksi voidaan valtion tilinpäätöksen valmistuttua ottaa määrä, jolla valtion tilinpäätöksen osoittama varainhoitovuoden lopun ku-</p>	<p>mulatiivinen ylijäämä ylittää 500 milj. euroa. Varainhoitovuoden 2005 tilinpäätöksen osoittama kumulatiivinen ylijäämä oli 993 355 996,23 euroa.</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 70%;">2006 III lisätalousarvio</td> <td style="width: 30%; text-align: right;">493 000 000</td> </tr> <tr> <td>2005 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">—</td> </tr> </table>	2006 III lisätalousarvio	493 000 000	2005 tilinpäätös	—
2006 III lisätalousarvio	493 000 000				
2005 tilinpäätös	—				

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 28 VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)	2006 III lisätalousarvio	1 508 000
	2006 II lisätalousarvio	2 940 000
Momentille myönnetään lisäystä 1 508 000 euroa.	2006 I lisätalousarvio	4 464 000
	2006 talousarvio	176 110 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisäys aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) perusteena olevien valtion vuoden 2006 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän lisääntymisestä.	2005 tilinpäätös	181 797 319
	2004 tilinpäätös	165 275 919

Pääloukka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Maatalous

41. EU-tulotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 96 300 000 euroa.

Selvitysosa: Kuluva vuoden talousarviossa on EU-tulotukeen osoitettu 543 486 000 euroa. Määrärahan mitoituksessa oletettiin, että uuden tilatukijärjestelmän luominen ja tukioikeusrekisterin perustaminen viivästyttävät tilatuen maksuja niin, että vain 80 % tilatuesta saataisiin maksettua maatalousyrittäjille vuonna 2006. Valmistelut ovat kuitenkin edenneet niin hyvin, että tilatuki pystytään todennäköisesti maksamaan lähes kokonaan vuonna 2006. Tilatuen maksatukset voidaan EU-säädösten mukaan aloittaa 1.12., ja ne on tarkoitus saada pääosin suoritetuiksi 20.12. mennessä.

EU-tulotukia on tähän mennessä maksettu yhteensä noin 125 milj. euroa. Tuet kohdistu-

vat pääosin vuoteen 2005 ja ovat silloin voimassa olevien järjestelmien mukaisia. Uutta, kuluvana vuonna ensimmäistä kertaa maksettavaa, pääosin tuotannosta irrotettua tilatukea arvioidaan vuodelta 2006 tulevan maksuun yhteensä noin 514,8 milj. euroa. Kun määrärahaa on tilatukeen käytettävissä noin 418,5 milj. euroa, tarvitaan määrärahaa lisää 96,3 milj. euroa, jotta tuet saadaan maksetuksi vuonna 2006.

Vastaavat tulot tuloutuvat vuoden 2007 talousarvioon momentille 12.30.01.

2006 III lisätalousarvio	96 300 000
2006 talousarvio	543 486 000
2005 tilinpäätös	469 738 310
2004 tilinpäätös	454 520 873

Pääluokka 37
VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN

01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta

94. Nettokuoletukset ja velanhallinta (arvio-
määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä
730 368 000 euroa.

Selvitysosa: Nimellisarvoisiin netto-
kuoletuksiin merkitään lisäystä 730 368 000
euroa, jolloin nimellisarvoisten nettokuoletus-
tusten määrä kohoaa 1 418 582 000 euroon. Ve-
lanhallinnan erät mukaan lukien nettokuole-
tusten määrä on 1 486 582 000 euroa vuonna
2006.

Määrärahan käytön arvioitu jakautuminen ehdotettujen muutosten jälkeen	€
Nimellisarvoiset nettokuoletukset (netto)	1 418 582 000
Emissiotappiot (netto)	40 000 000
Pääomatappiot (netto)	28 000 000
Yhteensä	1 486 582 000
2006 III lisätalousarvio	730 368 000
2006 II lisätalousarvio	410 280 000
2006 I lisätalousarvio	345 934 000
2005 tilinpäätös	3 780 204 511